

Valtiokonttorille tehtävä ilmoitus hankintalain siirtymäsäännösten nojalla poikkeuksellisesti jatkettavista sidosyksikkösopimuksista

Omistajaohjausjaosto 22.09.2026

ÖVPH/5527/00.02.03/2026

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Eduskunta on hyväksynyt hankintalakiin esitetyt muutokset, jotka tulivat voimaan 18.6.2026. Muutoksiin sisältyy muun muassa uusi vaatimus vähintään 10 prosentin suorasta omistuksesta osakeyhtiömuotoisissa sidosyksiköissä, jotta hankintayksikkö voi ostaa yhtiöltä jatkossakin palveluja kilpailuttamatta. Säännöksiä sovelletaan asteittain ja vaatimusten tulee täytyä pääsääntöisesti viimeistään 1.7.2027.

Jos hankintayksikkö omistaa tällaisesta yrityksestä alle 10 prosenttia, yksikkö ei voi enää siirtymäajan jälkeen tehdä yhtiöltä suoria hankintoja sidosyksikköjä koskevien sääntöjen nojalla. Näiden sidosyksikköjen kanssa tehdyt nykyiset sopimukset tulee tällöin yleensä irtisanoa päättymään viimeistään 30.6.2027.

Lainsäädäntö sisältää kuitenkin poikkeamismahdollisuuden. Jos nykyisen sopimuksen irtisanomisesta olisi kohtuuttomia seurauksia tai siihen liittyisi merkittäviä taloudellisia riskejä, voidaan sopimuksen voimassaoloa yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä jatkaa enintään 30.6.2030 saakka.

Aikataulu

Ajankohta	Tapahtuma
18.6.2026	Hankintalain muutos tuli voimaan
1.9.2026	Omistajaohjausjaosto käsitteli hankintalain muutoksia ja niiden vaikutuksia
30.9.2026	Viimeinen päivä, jolloin ilmoitukset voidaan toimittaa Valtiokonttorille
1.7.2027	Uutta 10 prosentin omistusvaatimusta ryhdytään soveltamaan
30.6.2030	Viimeinen päivä, johon asti sopimusta voidaan hyödyntää, jos jatkoilmoitus on tehty

Aluehallituksen hyväksymän Hankintoja koskeva päätösvalta -ohjeen mukaisesti hallintojohtaja ja hyvinvointialuejohtaja hyväksyvät sidosyksikköjen kanssa tehtävät pääsopimukset, ja eri palvelusopimukset hyväksyy asianomainen päällikkö/vastuuhenkilö hankintaohjeen arvoportaiden mukaisesti. Kokonaisuuden arvioinnin kannalta on kuitenkin tärkeää hyväksyä sopimustaulukko kaikkien niiden yhtiöiden osalta, joita ilmoitusmenettely Valtiokonttorille koskee, koska kyseessä on kertaluonteinen päätös.

Omistajaohjausjaoston tehtäviin kuuluu järjestää tytär- ja osakkuusyhteisöjen sopimushallinta ja valvoa, että sopimukset ohjaavat palvelujen tuotantoa riittävässä määrin, sekä hyväksyä hyvinvointialueen ja tytär- tai osakkuusyhteisön välistä suhdetta koskevien muiden sopimusten muutokset. Sen vuoksi omistajaohjausjaosto on se toimielin, joka käsittelee Valtiokonttorille tehtävät ilmoitukset jatkettavista sidosyksikkösopimuksista.

Omistajaohjausjaosto käsitteli kokouksessaan 1.9.2026 § 48 hankintalain uudistusta ja sen vaikutuksia hyvinvointialueen sidosyksikköhankintoihin. Kokouksessa käsiteltiin lainmuutoksen keskeinen sisältö, siirtymäsäännökset sekä vaikutukset, jotka aiheutuvat uudesta vaatimuksesta, jonka mukaan hankintayksiköllä tulee olla vähintään 10 prosentin omistusosuus niissä sidosyksiköissä, joiden kanssa hyvinvointialueella on voimassa oleva sopimus. Jatkovalmistelussa on tehty kartoitus sopimuksista, joiden osalta on tarkoituksenmukaista hyödyntää hankintalain mahdollistamaa siirtymäajan jatkamista ja tehdä ilmoitus Valtiokonttorille. Ilmoitus tehdään jokaisesta sopimuksesta, jota on tarkoitus jatkaa myös 30.6.2027 jälkeen poikkeussäännöksen nojalla.

Valtiokonttori on laatinut erityisen lomakkeen ilmoituksia varten. Lomakkeet palautetaan sähköisesti ja ilmoitetut tiedot julkaistaan tutkiahallinto.fi-palvelussa. Valtiokonttori ei tarkasta perustelujen sisältöä eikä päättä, täyttyvätkö poikkeamisen edellytykset, vaan se julkaisee hankintayksikköjen toimittamat tiedot. Hankintalainsäädäntöä koskeva valvonta kuuluu edelleenkin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

Lomakkeella tulee ilmoittaa muun muassa:

- hankintayksikön nimi,
- sidosyksikön nimi,
- sopimustiedot ja sopimuksen arvo,
- sopimuskausi,
- perustelut sille, miksi sopimusta ei voida päättää normaalin siirtymäajan kuluessa, sekä
- kuvaus kohtuuttomista seurauksista tai merkittävistä taloudellisista riskeistä, joita sopimuksen irtisanomiseen liittyy.

Hallinto on laatinut ehdotuksen luetteloksi sopimuksista, jotka hyvinvointialue on tehnyt sidosyksikköjen kanssa ja jotka tulee ilmoittaa Valtiokonttorille. Läpikäynnin yhteydessä sopimukset on arvioitu ja on tunnistettu sopimukset, joista on tarpeen ilmoittaa, ottaen huomioon palvelujen jatkuvuus, toiminnan turvaaminen, merkittävien taloudellisten riskien välttäminen ja yleiseen etuun liittyvät pakottavat syyt. Ilmoitettavat sopimukset ja sopimuskohtaiset perustelut on koottu asian liitteenä olevaan Excel-taulukkoon.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että omistajaohjausjaosto päättää hyväksyä oheisen luettelon sidosyksikköjen kanssa tehdyistä sopimuksista, jotka tulee ilmoittaa Valtiokonttorille, sekä valtuuttaa hallintojohtajan tekemään Valtiokonttorille hankintalain siirtymäsäännösten edellyttämät ilmoitukset viimeistään 30.9.2026. Omistajaohjausjaosto valtuuttaa lisäksi tekemään liitteeseen teknisiä korjauksia ja täydennyksiä.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Valtiokonttorille ilmoitettavat sidosyksikkölistat

Jakelu